

EŞİT GELECEK DERNEĞİ

KOZA'YLA GÜÇLEN PROGRAMI

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

2024 - 2025 PROJE UYGULAMA YILI ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Hakkında

Birlikte Güçlüyüz Programı 2024 - 2025 Proje Uygulama ve Etki Değerlendirme Raporu **Kozayla Güçlen Projesi** kapsamında, Turkish Philanthropy Funds'un değerli desteğiyle hazırlanmıştır.

Süreç, proje ekibi tarafından koordine edilmiş; tasarım ve pilot aşamalarında katkı sunan eğitimcilerin, gençlik çalışanlarının ve öğrencilerin görüşleriyle zenginleşmiştir.

Eşit Gelecek Derneği – KOZA'yla Güçlen Proje Ekibi

- Yasemin Dut – Proje Koordinatörü
- Sevgi Kesim Güven – Araştırma ve İçerik Geliştirme
- Sevda Baysal – Veri Analizi ve Raporlama

Katkı Sunanlar

- Gönüllü mentorlar
- Eğitim oturumlarına katkı sunan uzmanlar
- Gönüllü psikologlar
- KOZA Topluluğu öğrencileri

Bu yayın, Turkish Philanthropy Funds'un sağladığı hibe desteğiyle hazırlanmıştır. Yayının içeriği tamamen Eşit Gelecek Derneği'nin sorumluluğundadır; ifade edilen görüşler yalnızca proje ekibine aittir ve Turkish Philanthropy Funds'un politikalarını veya görüşlerini yansıtmamaktadır.

İçindekiler

Giriş		1
Bağlam ve İhtiyaç Analizi		2
Koza'nın Yaklaşımı		3
Faaliyetler		4
Çıktılar		5
Sonuçlar		6
Genel Değerlendirme		7

1. Giriş

6 Şubat 2023'te yaşanan depremler, milyonlarca insanın hayatını kökünden değiştirdi. Türkiye'nin güneydoğusunda büyük bir yıkıma yol açan bu afet, sadece barınma ve sağlık alanlarında değil, aynı zamanda eğitimde de derin yaralar açtı. On binlerce öğrenci, özellikle de kız çocukları, eğitim hayatlarından kopma riskiyle karşı karşıya kaldı.

Eğitimde fırsat eşitsizliği, kriz dönemlerinde daha da görünür hale gelir. Deprem bölgesinde yaşayan lise son sınıf kız öğrenciler, üniversite sınavına hazırlık süreçlerinde hem akademik hem de psikososyal açıdan ciddi engellerle yüzleşmek zorunda kaldılar. Ders materyallerine ulaşamamak, güvenli çalışma ortamlarının olmaması, geleceğe dair belirsizlik ve motivasyon kaybı bu engellerin başlıcaları oldu. Eşit Gelecek Derneği tarafından ergenlik dönemindeki kız öğrencilere yönelik güvenli bir çevrimiçi alan sunmak, çeşitli çevrimiçi faaliyetler hayata geçirmek amacı ile kurulan Koza'yla Güçlen Projesi , kuruluşundan bu yana genç kızların eğitimde eşit fırsatlara sahip olması için çalışan bir girişim olarak, deprem sonrası dönemde de sorumluluk üstlendi.

Bu rapor, Koza'nın deprem bölgesinde yürüttüğü faaliyetleri, ulaştığı öğrencileri ve en önemlisi yarattığı **sosyal etkiyi** görünür kılmak amacıyla hazırlanmıştır.

Amaç, yalnızca yapılan çalışmaları belgelemek değil; aynı zamanda bu çalışmaların genç kızların yaşamlarında nasıl bir fark yarattığını ortaya koymaktır. Bu rapor aracılığıyla, deprem bölgesindeki kız öğrencilerin yeniden eğitimle bağ kurmalarına, hayallerini sürdürmelerine ve geleceğe umutla bakmalarına destek olan Koza'nın hikâyesi paylaşılmaktadır.

2. Bağlam ve İhtiyaç Analizi

Gerçekleşen depremler sonrasında ortaya çıkan olumsuzluklardan en çok etkilenen gruplardan biri de kaçınılmaz olarak genç kızlar oldu. Eğitim hayatının surekliliği, afetlerden sonra genellikle ikinci plana düşerken, özellikle kız öğrencilerin karşı karşıya kaldığı riskler daha da derinleşti.

Türkiye’de genel olarak afetlerden sonra kız çocuklarının okula devam oranlarının düştüğ gözlemlenmektedir. UNICEF ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2023 yılı verilerine gore, deprem bölgesinde yaşıyan lise çağındaki öğrencilerin yaklaşık üçte biri eğitimlerine düzenli şekilde devam edememiştir. Bu durum, hem sınavlara hazırlık surecini hem de uzun vadede yükseköğretime geçişi olumsuz etkilemiştir.

Deprem bölgesinde yaşıyan lise son sınıf kız öğrencilerin ne çıkan ihtiyaçları şunlardır:

- **Eğitim materyallerine erişim:** Ders kitapları, soru bankaları ve rehber kaynaklar, artan maliyetler nedeniyle öğrenciler için giderek daha ulaşılamaz hale gelmiştir. Ailelerin gelir kayıpları, evlerini yeniden inşa etme zorunluluğu ve ebeveyn kayıpları nedeniyle hane gelirinin azalması, bu kaynaklara erişimi daha da zorlaştırmaktadır.
- **Akademik destek:** Üniversite sınavına hazırlık surecinde dershaneler ve özel dersler yüksek maliyetleri nedeniyle çoğu ğrenci için erişilebilir değildir. Düzenli etüt ve destek programları en kritik ihtiyaçlardan biridir.
- **Psikososyal destek:** Travma, belirsizlik ve motivasyon kaybı, öğrencilerin derslere odaklanmasını zorlaştırmaya devam etmektedir.
- **Güvenli alanlar:** Evleri zarar gören veya yeniden inşa surecinde olan aileler nedeniyle öğrenciler, sessiz ve düzenli çalışma ortamlarına erişimde zorluk yaşamaktadır.
- **Maddi destek:** Deprem sonrası aile bütçeleri büyük ölçüde barınma, temel ihtiyaçlar ve yeniden inşa surelerine yönelmiştir. Bu durum, kız çocuklarının eğitim harcamalarının öncelik dışında kalma riskini artırmaktadır.

Tüm bu koşullar, deprem bölgesindeki lise son sınıf kız öğrencilerin yalnızca eğitim hakkını değil, aynı zamanda özgüvenlerini, gelecek hayallerini ve toplumsal katılımlarını da tehdit etmektedir.

İşte tam bu noktada Koza, genç kızların eğitimde kayıp yaşamalarını engellemek ve onlara yeniden g vermek amacıyla harekete geçmiştir. Bu raporun devam eden bölümleri, Koza’nın bu ihtiyaçlara nasıl yanıt verdiğini, hangi faaliyetleri yürüttüğünü ve ne tür etkiler yarattığını ortaya koymaktadır.

3. Koza'nın Yaklaşımı

Koza, kriz dönemlerinde kız çocuklarının örgün eğitimden uzaklaşmasını engellemek amacıyla, “kız çocuk odaklı, bütüncül ve katılımcı” bir yaklaşım benimser.

3.1. Temel Değerler

- **Kız çocuk odaklı yaklaşım:** Koza, tüm programlarını “sadece kız çocukların katılabileceği, güvenli alanlar” üzerine kurular. Bu sayede toplumsal cinsiyet farkındalığı gözetilerek, öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri ortamlar yaratılır.
- **Karar verici katılım:** Öğrenciler, sadece alıcı konumunda değildir. Program tasarımında ve uygulamasında onların görüş ve tercihleri alınır, faaliyetler esnekleşir.
- **Bütüncül müdahale:** Akademik destek (etüt, mentorluk), ekonomik destek (burs), psikosozal destek ve gelecek planlaması unsurlarını birlikte birleştiren çok boyutlu bir model izlenir.
- **Esneklik ve adaptasyon:** Deprem sonrası değişken koşullara karşı (barınma durumu, altyapı eksiklikleri, internet erişimi gibi) programlar sürekli gözden geçirilir ve ihtiyaçlara göre adapte edilir.

3.2. Uygulama Stratejisi

Koza'nın depremden etkilenen bölgelere yönelik müdahale stratejisi, iki ana bileşen etrafında kurgulanır: **Burs Programı** ve **Yakın Takip Destek Programı**. Bu ikili strateji, öğrencilerin yalnızca maddi olarak desteklenmesini değil, devamlı şekilde akademik ve psikosozal ihtiyaçlarının gözetilmesini sağlamayı amaçlar.

Bileşen	Amaç	Temel Faaliyetler
Burs Programı	Deprem bölgesindeki kız öğrencilerin ekonomik engellerden dolayı örgün eğitimden kopmasını önlemek	Depremden etkilenen kız öğrencilerin belirlenip, 2023–2024 yılında 105 öğrenciye ; 2024 - 2025 eğitim yılında 125 kız öğrenciye burs verilmesi
Yakın Takip Destek Programı	Bursiyerlerin akademik, psikosozal ve kariyer ihtiyaçlarını izlemek ve desteklemek	- Online mentorluk programları (profesyonel kadınlarla birebir eşleşme) - Haftalık etütler / soru çözümü - Aylık seminerler (rehberlik oturumları, sınav stratejileri, odaklanma vs.) - Psikolojik yönlendirme (ihtiyaç tespit edilen öğrencilere danışmanlık yönlendirmesi) - Rol model buluşmaları ve meslek tanıtımları

3.3. İhtiyaç Analizinden Beslenen Yaklaşım

Koza'nın yaklaşımı, yalnızca sahadan alınan gözlemlere değil, aynı zamanda geçmiş yıllarda yapılan sistematik ihtiyaç analizlerine dayanmaktadır. **2023–2024 burs programına katılan öğrencilerle gerçekleştirilen İhtiyaç Analizi ve Durum Raporu**, deprem bölgesinde eğitim hayatına devam eden lise son sınıf kız öğrencilerin karşılaştığı zorlukları somut verilerle ortaya koymuştur.

Bu analizde öğrencilerin:

- %35'i ders çalışabilecek uygun bir alanı olmadığını,
- %51'i dersane veya kurs desteğine erişemediğini,
- %14,6'sı ise internet bağlantısına sahip olmadığını belirtmiştir.

Bu bulgular, Koza'nın yalnızca burs sağlamakla kalmayıp; **etüt desteği, psikososyal destek ve mentorluk programları** gibi farklı bileşenleri de içeren **bütüncül bir destek modeli** geliştirmesini gerekli kılmıştır. Programın 2025 yılında deprem bölgesinde uygulanan faaliyetleri, bu ihtiyaç analizinde ortaya çıkan boşluklara doğrudan yanıt vermeyi amaçlamıştır.

KOZA EĞİTİM DESTEK PROGRAMI'NIN TEMEL BİRLEŞENLERİ

¹ Eşit Gelecek Derneği, Koza İhtiyaç Analizi ve Durum Raporu, Şubat 2024, https://esitgelecek.org/wp-content/uploads/2024/02/EGD_KOZA_Ihtiyac-Analizi-ve-Durum-Raporu.pdf

KOZA'NIN TEMEL VARSAYIMLARI

1. Her kız çocuğunun tam potansiyeline ulaşabilmesi ve eğitimini en yüksek seviyeye kadar devam ettirmesi için gerekli olan kaynaklara ve desteğe erişmeye hakkı vardır.
2. Bir kız çocuğunun hayat tercihlerini toplumsal cinsiyet rolleri değil, kendisinin beceri, yetenek ve ilgi alanları belirlemelidir.
3. Ergenlik dönemindeki kız çocuklar afet durumlarında aynı yaştaki oğlan çocuklara kıyasla şiddet, istismar, okul terki ve çocuk yaşta evlilik gibi risklerle karşı karşıyadır.
4. Ergenlik dönemindeki kız çocukların kendilerine özgü ihtiyaçları bulunmaktadır.

Çocuklara yönelik tasarlanan mekân ve programlar ilgilerini çekmemekte, kadınlara yönelik alanlar da ihtiyaçlarını tam karşılamamaktadır. Bu sebeple KOZA genç kız odaklı bir yaklaşım benimser.

5. Kızların kendilerini rahatlıkla ifade edebilmeleri, programlardan maksimum verim almaları ve liderlik rollerini üstlenmeleri için "sadece kızların katılımına açık" güvenli alanlar yaratmak önemlidir.

Ergenlik döneminden itibaren erkek çocuklar kamusal alanlarda daha rahat yer alırken, genç kızlar özel alanlarda daha çok vakit geçirdikleri için sosyal ortamlarda kendilerini güvensiz hissedebiliyorlar. Dolayısıyla karma sosyal alanların yanı sıra kızların deneyim paylaşımı yapabilecekleri, birlikte öğrenip güçlenecekleri güvenli alanlar yaratmak, genç kız güçlenmesi açısından temel noktalardan biridir.

6. Ergenlik dönemindeki kız çocukların güçlenmesini hedefleyen her programda kızlar sadece katılımcı değil, aynı zamanda karar verici olarak yer almalıdır. Etkinlik ve faaliyetler kız çocukların kararları ve ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmeli, uygulamalarda esneklik sağlanmalıdır.

7. Toplumsal cinsiyet rolleri ve cinsiyetçi önyargılarla mücadele ederken, farklı hikâyeleri olan yetişkin kadınlar ergenlik dönemindeki kız çocuklar için ilham verici rol modeller olurlar.

3.4.Eğitim Destek Programı Değişim Teorisi

Sorun:

Deprem bölgesinde lise son sınıf kız öğrenciler, ekonomik zorluklar, barınma sorunları ve psikososyal etkiler nedeniyle eğitimlerini sürdürmekte ve üniversiteye hazırlanmakta ciddi engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Varsayım:

Kız öğrencilere burs, akademik destek, psikososyal destek ve rol model buluşmaları gibi bütüncül destekler sağlandığında; onların eğitimden kopmaları engellenir, üniversiteye geçiş olanakları artar ve uzun vadede toplumsal cinsiyet eşitliği güçlenir.

Aşama	Eğitim Destek Programındaki Karşılığı
Girdiler	Finansal kaynak, gönüllü ve mentor desteği, eğitim materyalleri, yerel işbirlikleri
Faaliyetler	Online etütler, fiziksel kamp, psikososyal atölyeler, mentor ve rol model buluşmaları
Çıktılar	Öğrenciler programa katılır, burs desteği alır, etütlere ve atölyelere dahil olur, rehberlere erişir
Sonuçlar	Öğrencilerin motivasyonu artar, özgüvenleri güçlenir, sınava hazırlık becerileri geliş üniversiteye geçiş olanakları iyileşir
Etki	Deprem bölgesinde kız öğrencilerin yükseköğrenime erişimi güçlenir, eğitimde fırsat eşitsizliği azalır, toplumsal cinsiyet eşitliği desteklenir

4. Faaliyetler

Deprem sonrası eğitimde sürekliliği sağlamak amacıyla Koza, 2025 yılı boyunca farklı alanlarda faaliyetler yürüttü. Bu faaliyetler yalnızca akademik destek sağlamayı değil, aynı zamanda genç kızların psikososyal ihtiyaçlarını karşılamayı ve geleceğe dair motivasyonlarını artırmayı da hedefledi.

4.1. Burs Programı

Programın Başlangıcı

Koza'nın burs programı, **2022–2023 eğitim yılında** depremden etkilenen kız öğrenciler için bir **acil müdahale** olarak başladı. Bu ilk dönemde, bireysel bursverenlerin katkılarıyla lise son sınıf kız öğrencilerin eğitimden kopmalarını engellemek hedeflendi.

Ardından, **2023–2024 eğitim yılında**, programa **Bridge to Türkiye Fund (BTF)** dâhil oldu. Böylece burs programı daha kurumsal bir çerçeveye kavuştu ve hem bireysel bağışçılar hem de BTF'nin desteğiyle daha geniş bir kitleye ulaşmaya başladı.

2024–2025 eğitim yılında burs programı aynı yapıyla sürdü, ancak kapsamı genişletildi: Bu kez yalnızca lise öğrencileri değil, **bir önceki yıl burs alarak üniversiteye yerleşmiş olan öğrenciler** de burs desteğine dâhil edildi. Böylece Koza, yalnızca sınava hazırlık sürecinde değil, üniversiteye geçiş sonrasında da genç kızların eğitim yolculuklarını desteklemeye devam etti.

2025 Yılında Burs Programı

2025 yılı boyunca burs programı genişletilerek toplam **150 öğrenciye** düzenli burs desteği sağlandı. Öğrencilerin temel eğitim masraflarını karşılayabilmeleri, ders materyallerine erişebilmeleri ve sınav hazırlık süreçlerinde finansal kaygılardan uzaklaşabilmeleri için yaklaşık **3,1 milyon TL** kaynak aktarıldı.

Burs programı, yalnızca ekonomik bir destek mekanizması olarak değil, aynı zamanda öğrencilerin **eğitime bağlılıklarını artıran ve özgüvenlerini güçlendiren** bir araç olarak işlev gördü. Öğrenciler, burs sayesinde eğitimlerini sürdürmekte kararlılık gösterirken, aileler de kız çocuklarının üniversite yolculuğunu önceliklendirebildi.

Değerlendirme

Burs programı, Koza'nın deprem bölgesinde hayata geçirdiği tüm destek faaliyetlerinin temelini oluşturdu. Çünkü ekonomik güvence sağlanmadan öğrencilerin etütlere düzenli katılım göstermeleri, psikososyal atölyelerden faydalanmaları ya da üniversite hedeflerini korumaları mümkün değildi. Bu nedenle burs desteği, programın sürdürülebilirliğini ve öğrencilerin katılımını garanti eden **kilit unsur** olarak değerlendirilmektedir.

4.2. Yakın Takip Destek Programı

Program kapsamında burs desteğinin yanı sıra, öğrencilerin eğitim yolculuklarını bütüncül bir şekilde desteklemek amacıyla bir **Yakın Takip Destek Programı** gerçekleştirilmiştir. Bu program ile kastedilen, öğrencilerin yalnızca finansal olarak değil; aynı zamanda akademik, psikososyal ve sosyal alanlarda da düzenli olarak izlenmesi ve ihtiyaçlarına yanıt verilmesidir.

Yakın Takip Destek Programı, öğrencilerin bir topluluk hissi içinde bulunmalarını sağlayan, onları düzenli takip eden ve sınava hazırlık sürecinde ihtiyaç duydukları desteği zamanında sunan bir model olarak tasarlandı. Öğrenciler, WhatsApp üzerinden kurulan bir grup aracılığıyla hem birbirleriyle dayanışma içinde oldular hem de program ekibi tarafından sürekli olarak takip edildiler. Bu topluluk, yalnızca bursiyerlerle sınırlı kalmadı; sınava hazırlanan ve desteğe ihtiyaç duyan diğer öğrenciler ile mezuna kalanlar da dahil edildi.

Bu kapsamda hayata geçirilen faaliyetler, **bir önceki sene gerçekleştirilen ihtiyaç analizinin** bulgularına dayanarak şekillendirildi. Analiz, öğrencilerin önemli bir bölümünün ders çalışmak için yeterli desteğe erişemediğini ve stres bozukluğu, konsantrasyon kaybı, odaklanma sorunu yaşadığını ortaya koymuştu. Bu bulgular, programın akademik, psikososyal ve mentorluk bileşenlerinin tasarlanmasında yol gösterici oldu.

Program, **Turkish Philanthropy Funds (TPF)** tarafından deprem fonu kapsamında sağlanan hibe desteği ile **Ocak – Eylül 2025** eğitim döneminde yürütüldü. Yakın Takip Destek Programı'nın temel amacı, sınava hazırlanan kız öğrencilerin yalnızca maddi değil, aynı zamanda **akademik, psikososyal ve sosyal ihtiyaçlarını** karşılamaktır.

4.2.1. Topluluk Yapısı

Programın en önemli unsurlarından biri, öğrencilerin bir **WhatsApp grubu üzerinden düzenli takip edilmesi** olmuştur. Bu topluluk, yalnızca bursiyerleri değil, aynı zamanda deprem bölgesinde yaşayan, sınava hazırlanan ve desteğe ihtiyaç duyan diğer öğrencileri de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Mezuna kalan öğrenciler de gruba dahil edilmiştir.

Bu yapı sayesinde öğrenciler:

- **Bir topluluğun parçası olduklarını** hissetmiş,
- Birbirlerinden **motivasyon ve destek** almış,
- **Yalnız olmadıklarını** görerek daha güçlü bir dayanışma ağı içinde bulunmuşlardır.

Programın bu topluluk yaklaşımı, öğrencilerin bireysel yolculuklarının kolektif bir güçlenme sürecine dönüşmesini sağlamıştır.

4.2.2. Programın Bileşenleri

Yakın Takip Destek Programı üç temel bileşen üzerine kurulmuştur:

- Akademik Destek

Deprem bölgesindeki öğrenciler, eğitim altyapısının zayıflaması, dershanelere erişim imkânlarının azalması ve özel ders maliyetlerinin yükselmesi nedeniyle ciddi akademik kayıplar yaşadılar. Özellikle üniversite sınavına hazırlanan kız öğrenciler, bu kayıpları telafi etmek için düzenli destek mekanizmalarına ihtiyaç duyuyorlardı.

Akademik Destek Programı, bu ihtiyacı karşılamak üzere tasarlandı. Amaç; öğrencilerin ders konularını pekiştirmeleri, sınav stratejilerini öğrenmeleri ve düzenli bir çalışma disiplini kazanmalarıydı. Online oturumlar, soru çözüm desteği, kaynak paylaşımları ve yüz yüze buluşmalarla öğrencilerin eksiklerini kapatmaları ve sınav sürecinde daha güçlü hissetmeleri sağlandı.

- Psikososyal Destek

Deprem sonrası gençlerin karşı karşıya kaldığı en önemli sorunlardan biri yalnızca akademik değil, aynı zamanda psikososyal kayıplardı. Travma, kaygı, belirsizlik ve motivasyon düşüklüğü öğrencilerin eğitim süreçlerine doğrudan yansdı.

Psikososyal Destek Programı, öğrencilerin duygusal dayanıklılıklarını arttırmak, stresle başa çıkma becerilerini geliştirmek ve motivasyonlarını yeniden kazanmalarını sağlamak amacıyla hayata geçirildi. Grup atölyeleri, bireysel destekler ve motivasyon seminerleri ile öğrencilerin yalnız olmadıklarını hissetmeleri ve yeniden güçlenmeleri hedeflendi.

- Mentorluk Programı

Türkiye’deki lise öğrencilerinin önemli bir kısmı, farklı meslek alanlarını yakından tanıma fırsatına sahip olamamakta; üniversite bölümleri hakkında doğrudan bilgiye ulaşmakta güçlük çekmektedir. Çevrelerinde bu bölümlerden mezun kişilerin bulunmaması, öğrencilerin doğru bölüm ve meslek seçimi konusunda yalnız kalmalarına yol açmaktadır.

Mentorluk Programı, öğrencilerin bu boşluğu kapatmalarını sağlamak amacıyla kurgulandı. Program sayesinde öğrenciler farklı mesleklerden mentorlarla tanışarak hem kariyer seçeneklerini tanıdılar hem de sınav sonrası tercih döneminde daha bilinçli kararlar verebilecek bir bakış açısı kazandılar.

Bunun yanı sıra, mentorlarla yapılan görüşmeler yalnızca meslek bilgisini aktarmakla kalmadı; öğrencilerin kendilerini daha iyi tanımalarına, potansiyellerini fark etmelerine ve özgüvenlerini geliştirmelerine de katkı sundu.

- Tamamlayıcı Destekler

Yakın Takip Destek Programı kapsamında öğrenciler yalnızca burs, akademik, psikososyal ve mentorluk desteğiyle sınırlı kalmadılar. Koza topluluğunun bir parçası olarak, farklı ihtiyaç alanlarına yanıt veren çeşitli desteklerden de yararlanma imkânı buldular.

Bu ek destekler, öğrencilerin hem sınav hazırlık süreçlerini kolaylaştırdı hem de kişisel iyilik hallerini güçlendirdi:

- **Kunduz Uygulaması:** Öğrenciler, soru çözüm desteğine ücretsiz erişim sağlayarak bireysel olarak derslerini pekiştirme imkânı buldular.
- **Heltia Uygulaması:** Psikolojik destek ihtiyacı olan öğrencilere, çevrimiçi terapi hizmeti sağlandı.
- **İnternet Paketi Desteği:** Çevrimiçi etkinliklere düzenli katılım gösterebilmeleri için internet paketi desteği sunuldu.
- **Kaynak Kitap ve Test Kitabı Desteği:** İhtiyacını ifade eden öğrencilere sınav hazırlık kaynakları ulaştırıldı.

Bu destekler, Koza'nın bütüncül yaklaşımının bir parçası olarak tasarlandı. Böylece öğrencilerin yalnızca sınav başarısına değil, aynı zamanda ruhsal sağlıklarına ve öğrenme kaynaklarına erişimlerine de yatırım yapılmış oldu.

5. Çıktılar

Koza'nın 2024–2025 döneminde deprem bölgesinde yürüttüğü faaliyetler sonucunda ulaşılan somut çıktılar aşağıda özetlenmiştir.

5.1. Burs Programı

- **125 lise öğrencisi** ve **25 üniversite öğrencisi** olmak üzere 10 farklı şehirden toplam **150 öğrenciye** burs desteği sağlandı.
- YKS'ye hazırlananların yanı sıra önceki sene program katılımcısı olan ve üniversiteye yerleşen 25 üniversite öğrencisi ile 11 sınıfa giden 6 öğrenciye de burs verilmiştir.
- Lise öğrencilerine aylık **1.500 TL**, üniversite öğrencilerine aylık **2.750 TL** olmak üzere 12 ay boyunca düzenli burs ödemesi yapıldı.
- Toplamda yaklaşık **3.075.000 TL** burs kaynağı aktarıldı.

5.2. Yakın Takip Destek Programı

Akademik Destek

- Öğrencilerin desteğe ihtiyaç duydukları dersler ve konular belirlendi; bu doğrultuda gönüllü eğitimcilerin desteği ile **Matematik ve Edebiyat** derslerinde haftalık etüt saatleri düzenlendi.
- Ayrıca **Matematik ve Fizik** alanlarında düzenli soru çözümü desteği sağlandı.

- Etütler ortalama **12 öğrenciyle**, yaklaşık **iki saat** sürecek şekilde gerçekleştirildi.
- Yıl boyunca toplam **21 online oturum** yapıldı.
- Ek olarak, **iki günlük yüzyüze eğitim programları** 4 farklı şehirde organize edildi ve bu buluşmalara toplam **80 kız öğrenci** katıldı. (Bu programlara bursiyerler dışında da faydalanıcı öğrenciler dahil oldu.)
- YKS sınavı sonrasında bir bölüme yerleşemeyen ve sınava tekrar hazırlanacak olan öğrencilere yönelik bir yardımcı olacak bir e - kitap ve çeşitli çalışma şablonlarından oluşan içerik kiti hazırlandı ve öğrencilere gönderimi sağlandı.

Psikososyal Destek

- Öğrencilerin stres, kaygı, motivasyon kaybı ve gelecek belirsizliği gibi alanlarda ihtiyaçları olduğu belirlendi. Öğrencilerin ihtiyaç duydukları alanlarda her ay bir seminer ve bölüm seçimi için birebir çevrimiçi oturumlar organize edildi. Toplam **7 seminer oturumu** yapıldı:
 - *Dikkat ve Verimli Ders Çalışma Semineri*
 - *Kaygıyla Başetme Semineri*
 - *Sınava Son Adım Semineri*
 - *Şimdi Tercih Zamanı: Bölüm Seçimi* (3 oturum)
 - *YKS'26'ya İlk Adım Semineri*
- **Meslek Oturumları:** Öğrencilerin merak ettikleri 6 meslek için 2 farklı oturum düzenlendi: *Hemşirelik, Bilgisayar Mühendisliği, Havacılık ve Pilotaj, Uzmanlık alanları.*
- **Rehberlik Desteği:** Tercih listesi hazırlamak için desteğe ihtiyacı olan **15 öğrenci** ile birebir online görüşme yapıldı; **12 öğrencinin tercih listesi** kontrol edildi. Toplam **27 öğrenci** bu destekten faydalandı.

Mentorluk Programı

- Programa toplam **79 öğrenci** ve **48 mentor** dahil oldu.
- **45 bireysel eşleşme** gerçekleştirildi.
- Program kapsamında 5 yapılandırılmış görüşme gerçekleştirildi. Her görüşmenin teması, görüşme boyunca kullanılacak yönlendirici içerikler hazırlandı ve görüşme öncesinde mentorlarla paylaşıldı.
- **Sağlık, tıp, dış hekimliği, öğretmenlik, psikoloji ve hukuk** alanlarında meslek odaklı grup mentorlukları düzenlendi; **34 öğrenci** bu oturumlara katıldı.
- Ayrıca **3 mentor buluşması** yapılarak mentorların görüşmelerle ilgili geri bildirimleri toplandı.

Tamamlayıcı Destekler

- Çevrimiçi faaliyetlere katılmakta zorluk yaşayan öğrencilere **aylık internet paketi desteği** sağlandı; ayda ortalama **15 öğrenci** bu destekten faydalandı.
- Burs desteği verilmeyen ama kaynağa ihtiyacı olduğunu ifade eden **8 öğrenciye** test kitapları gönderildi.
- İhtiyaç duyan öğrencilere gönüllü psikologlar tarafından destek verildi; **Heltia platformu** üzerinden uzun süreli (8 seanslık) terapi desteği sağlandı. Düzenli görüşme yapan **10 öğrenci** bu hizmetten yararlandı.
- Tüm öğrencilere **Kunduz soru çözüm uygulamasına ücretsiz erişim kodu** sağlandı; aktif olarak **95 öğrenci** uygulamadan faydalandı.

6. Sonuçlar (Kısa & Orta Vadeli Etkiler)

Bu projenin vizyonu, depremde etkilenen kız öğrencilerin uzun vadede kendi ayakları üzerinde durabilen, başarılı rol modeller ve liderler olarak çevrelerine örnek olmalarını sağlamak; genç kadınların toplumda daha adil ve güçlü bir şekilde yer almalarına katkıda bulunmaktır.

Bu vizyona ulaşmak için kısa ve orta vadeli sonuçlar şu şekilde tanımlanmıştır:

- Öğrencilerin bir topluluk hissi geliştirmeleri ve rol modellerden destek almaları,
- Liseden mezuniyet ve üniversiteye geçiş oranlarının artması,
- Akademik ve sosyal-duygusal gelişimleri için alternatif öğrenme alanlarına erişimleri,
- Eğitimde fırsat eşitliği konusunda farkındalık ve görünürlük sağlanması.

6.1. Hedeflenen sonuçlar:

Bu sonuçlara ulaşabilmek için proje kapsamında **ölçülebilir hedefler** belirlenmiş ve uygulama boyunca takip edilmiştir:

12 Aylık Burs Programı

- Katılımcıların %20 oranında üniversiteye yerleşmesi.

İki Günlük Yüz Yüze Eğitim Programları (4 şehirde)

- Katılımcıların özgüven, güvenli alan yaratma, hedef belirleme, motivasyon ve konsantrasyon becerilerinin güçlendirilmesi.
- En az **120 katılımcı** ile iki tam günlük atölyeler gerçekleştirilmesi.
- Katılımcıların en az **%75 memnuniyet** bildirmesi.
- Katılımcıların sosyal-duygusal becerilerinde en az **%20 artış** sağlanması.

Altı Aylık Mentorluk Programı

- 200 kız öğrencinin ilgi ve akademik hedeflerine göre kadın mentorlarla eşleştirilmesi.
- Eşleşmelerin en az **%80'inin** tüm planlı görüşmeleri tamamlaması.
- Katılımcıların en az **%70'inin** kariyer ve akademik hedeflerinde netlik ve özgüven artışı bildirmesi.

Çevrimiçi Faaliyetler

- Matematik, fizik ve edebiyat alanlarında haftalık etütler düzenlenmesi; kayıtlı öğrencilerin en az **%80'inin** katılım göstermesi.
- Aylık seminerler organize edilmesi; katılımcıların en az **%60'ının** katılım göstermesi ve yeni bakış açıları kazandığını belirtmesi.
- Düzenli birebir rehberlik oturumları yapılması; katılımcıların en az **%75'inin** akademik başarı ve meslek seçiminde daha iyi bir anlayış geliştirdiğini bildirmesi.

6.2. Ölçüm Araçları

Belirlenen hedeflere ulaşma düzeyini takip etmek için hem nicel hem de nitel veri toplama yöntemleri kullanıldı. Bu sayede programın çıktılarının yanı sıra öğrenciler üzerinde yarattığı etkiler de ölçümlendi.

Kullanılan başlıca ölçüm araçları şunlardır:

- **Katılım Kayıtları:** Online etütler, seminerler, psikososyal atölyeler, yüz yüze buluşmalar ve mentorluk görüşmelerine katılım düzenli olarak kaydedildi.
- **Ön Test – Son Test Anketleri:** İki günlük yüz yüze atölyeler öncesi ve sonrasında uygulanan anketlerle, öğrencilerin özgüven, motivasyon ve konsantrasyon gibi sosyal-duygusal

becerilerindeki değişimler ölçüldü.

- **Memnuniyet Anketleri:** Atölyeler, seminerler ve mentorluk programları sonrasında öğrenci memnuniyetleri değerlendirildi.
- **Bireysel Geri Bildirimler:** Öğrencilerle yapılan nitel görüşmeler ve açık uçlu anket soruları aracılığıyla programın kişisel gelişimlerine katkısı ortaya kondu.
- **Üniversite Yerleştirme Takibi:** Bursiyerlerin YKS sonuçları ve tercih süreçleri takip edilerek, üniversiteye yerleşme oranları belirlendi.
- **Mentor Gözlemleri:** Mentorların öğrencilerle yaptıkları görüşmelere ilişkin değerlendirmeler, öğrencilerin kariyer farkındalığı ve özgüven gelişimlerini anlamak için kullanıldı.

6.3. Gerçekleşen Sonuçlar

6.3.1. Bursiyerlerin Üniversiteye Yerleşim Verisi

2024–2025 eğitim-öğretim yılında burs desteği alan öğrencilerin YKS sonuçları incelendiğinde: sonuçların şu şekilde olduğu görünmektedir. gerçekleşen yerleşim

- **75 BTF bursiyerinden 19’u üniversiteye yerleşti (%25),**
- **44 bireysel bursiyerden 16’sı üniversiteye yerleşti (%36),**
- **Toplamda 119 bursiyerin 35’i üniversiteye yerleşti (%30).**

Bir önceki yıl bursiyer olup üniversiteye yerleşemeyen ve bu yıl yalnızca destek programlarından faydalarak sınava hazırlanan **29 öğrenci** de 2025 YKS sonrasında bir bölüme yerleşmiştir. Bu sonuçları değerlendirmek için YKS sınav istatistiklerini dikkate almak gerekmektedir.

Türkiye Genelindeki 2025-YKS Sonuçları

2025 Yükseköğretim Kurumları Sınavı’na (YKS) toplam **2 milyon 560 bin 649 aday** başvurdu. Bu adaylardan **665 bin 54’ü**, yurt içindeki devlet ve vakıf üniversitelerindeki örgün ön lisans ve lisans programlarına yerleşme hakkı kazandı. Başka bir ifadeyle, sınava giren her **100 adaydan yalnızca 26’sı** üniversiteye yerleşebildi.²

Devlet üniversitelerine yerleşen aday sayısı **515 bin 521** oldu. Bu grubun içinde:

- **277 bin 878 öğrenci** dört yıllık lisans programlarına,
- **224 bin 137 öğrenci** ise iki yıllık ön lisans programlarına yerleşti.

² “2025-YKS Yerleştirme Sonuçları İstatistikleri Açıklandı”, Anadolu Ajansı, 12 Eylül 2025.

<https://www.aa.com.tr/tr/egitim/2025-yks-yerlestirme-sonuclari-istatistikleri-aciklandi/3668586>

Doayısıyla devlet üniversitelerine yerleşme oranı **%20**, yalnızca dört yıllık lisans programlarına yerleşme oranı ise **%10** düzeyinde kaldı.

2025-YKS'ye ilk kez giren lise son sınıf öğrencilerinin durumu ayrıca dikkat çekicidir. Bu yıl liseden mezun olan yaklaşık **831 bin adayın yalnızca 133 bini** dört yıllık bir üniversite programına yerleşti. Bu, yeni mezun adaylar için **%15'lik bir başarı oranına** karşılık gelmektedir. İki yıllık ön lisans programları da dahil edildiğinde, yeni mezun adayların toplam yerleşme oranı **%28'**dir.

Ayrıca, 2025-YKS'de son sınıf düzeyinde **tercih yapan aday sayısı 394 bin 450** olarak kaydedilmiştir. Bu veri, lise son sınıf öğrencilerinin önemli bir kısmının ya sınava girip tercih yapmadığını ya da üniversiteye devam etme konusunda farklı tercihler kullandığını göstermektedir.

Son olarak, 2025'te sınava giren lise son sınıf düzeyindeki öğrenci sayısı (**831 bin**) son 12 yılın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu durum, demografik değişimlerin yanı sıra eğitimde devamlılık sorunlarının da üniversiteye geçişi etkilediğine işaret etmektedir.

Karşılaştırmalı Değerlendirme

Türkiye genelinde adayların yalnızca **%26'sı** herhangi bir yükseköğretim programına yerleşebilirken, Koza bursiyerlerinin **%30'u** bu başarıyı elde etmiştir. Daha çarpıcı olan ise, devlet üniversitelerinin dört yıllık lisans programlarına yerleşme oranının ülke genelinde yalnızca **%10** seviyesinde olmasıdır. Lise son sınıf düzeyinde sınava giren öğrencilerde bu oran **%15'e** yükselmektedir.

Koza bursiyerleri ise, dersane veya özel kurs desteği almadan, çoğunlukla ekonomik olarak dezavantajlı koşullarda sınava hazırlanmışlardır. Buna rağmen elde ettikleri **%30'luk yerleşme oranı**, Türkiye ortalamasının üzerinde bir başarıya işaret etmektedir. Özellikle önceki yıl üniversiteye yerleşemeyip bu yıl yalnızca destek faaliyetlerinden faydalanan **29 öğrencinin** bu kez başarı göstermesi, programın sürekliliğinin ve bütüncül destek yaklaşımının etkisini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

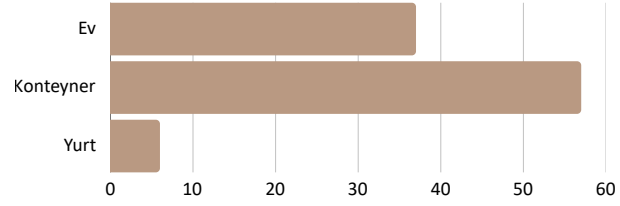
6.3.2. Fiziksel Eğitim Programı

Projenin hedefi yüzyüze eğitimler ile dört şehirde toplam 120 kız öğrenciye ulaşmaktı. Ancak eğitimler, planlandığı gibi ilk dönemde değil, Nisan ve Mayıs ayında gerçekleştirilebildi. Bu nedenle sınav hazırlığında olan öğrencilerin hafta sonlarını ders çalışmaya ayırmayı tercih etmeleri katılımı sınırladı ve program 80 öğrenciyle gerçekleştirildi.

Ayrıca, başlangıçta eğitimlerin **Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya** illerinde yapılması planlanmıştır. Ancak Malatya'da uygun bir mekân bulunamaması sebebiyle bu şehirde program gerçekleştirilemedi. Bunun yerine, lojistiğin daha kolay yönetilebildiği ve daha fazla öğrencimizin bulunduğu **Diyarbakır'da** eğitim düzenlendi.

Fiziksel eğitim programına katılan öğrencilerin yaşam koşulları, eğitim desteğine duydukları ihtiyacı açıkça göstermektedir. Katılımcıların mevcut barınma durumları şu şekildedir:

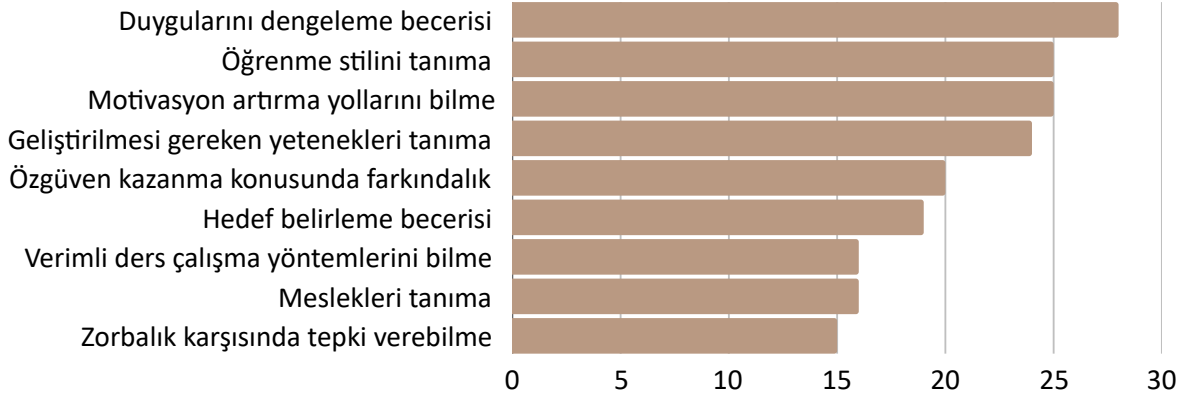
- **%37 evde,**
- **%57 konteynerde,**
- **%6 yurttta** ikamet etmektedir.

Bu veriler, katılımcıların yarısından fazlasının hâlâ geçici barınma koşullarında yaşadığını ortaya koymaktadır.

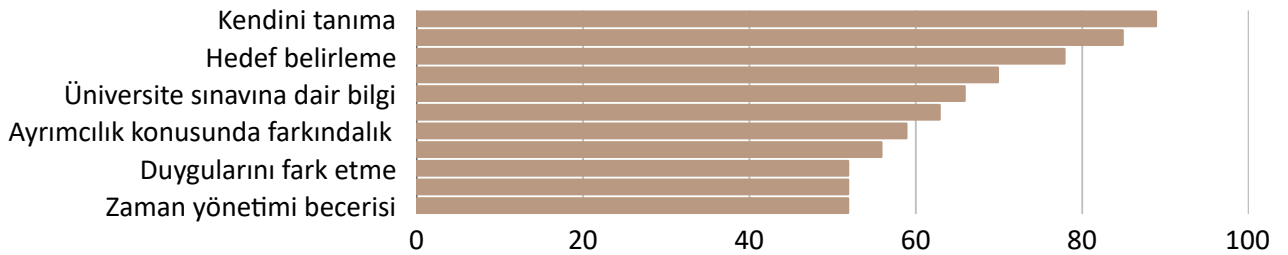
Ayrıca öğrencilerin **%65'i**, arkadaşları ve ücretsiz online kaynaklar dışında herhangi bir destek almadıklarını belirtmiştir. Bu durum, eğitim fırsatlarının ne denli sınırlı olduğunu ve dışsal desteklerin kritik önemini gözler önüne sermektedir.

Program öncesinde ve sonrasında yapılan değerlendirmeler, öğrencilerin sosyal-duygusal becerilerinde ve sınava hazırlık kapasitelerinde anlamlı gelişimler olduğunu ortaya koymuştur. Ön test – son test karşılaştırmaları öğrencilerin en çok şu alanlarda gelişim kaydettiğini göstermektedir:

Bu sonuçlar, programın öğrencilerin hem akademik yönelimlerini hem de kişisel gelişimlerini desteklediğini ortaya koymaktadır.

Katılımcılara ayrıca “İki günlük eğitimde hangi konularda farkındalık ve bilgi seviyenizin arttığını düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. En öne çıkan konular şunlar olmuştur:

- **Kendini Tanıma (%88,9)** ve **Meslekler Hakkında Bilgi (%85,2)** en güçlü kazanımlar olarak ifade edilmiştir.

- Hedef Belirleme (%77,8), Değerlerim Konusunda Farkındalık (%70,4) ve Üniversite Sınavına dair bilgi (%66,7) öğrencilerin büyük kısmı için önemli gelişim alanları olmuştur.
- Katılımcıların yarısından fazlası ayrıca **Kendini İfade Etme (%63,0)**, **Ayrımcılık (%59,3)**, **Hayal Kurma (%55,6)**, **Duyguları Fark Etme (%51,9)**, **Güvenli Alan Oluşturma (%51,9)** ve **Zaman Yönetimi (%51,9)** konularında da farkındalık kazandıklarını belirtmiştir.

Bu bulgular, iki günlük eğitim programlarının öğrencilerin yalnızca akademik hazırlıklarına değil, aynı zamanda **öz-farkındalık, motivasyon, kariyer yönelimi ve sosyal-duygusal becerilerinin güçlenmesine** de önemli katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır.

Katılımcı Görüşleri

Eğitim programının etkisini öğrencilerin doğrudan ifadeleri en iyi şekilde yansıtmaktadır:

“Kendimle tanistim asiri guzeldi bu 2 gun boyunca resmen kendimle tanistim yeni bir arkadasim oldu "ben" coook guzel kiz kardesler edindim 2 tane guclu kadinda tanistim hayatimin en iyi deneyimiydi”

“Kendimi daha çok tanıyıp kendime uygun hedefler koyma kendimi koruma ve öğrenme stilim bana uygun meslek nedir kime güveniyorum sınav sürecini nasıl dshs iyi yönetim hakkında birçok bilgi sahibi oldum ve hayatımın her alanında bana faydası olacak şeyler öğrendiğimi düşünüyorum”

“Bu program benim eksik yanlarımı görmeme oldukça yardımcı oldu ders çalışmam için bir motivasyonda oldu diyebilirim program sayesinde hedeflerimi hayallerimi daha rahat ikilemde kalmadan belirleyebilirim”

6.3.2. Online Mentorluk Programı

Mentorluk programı Nisan ayında başlatılmış, öğrencilerin sınava hazırlık süreciyle entegre bir şekilde yürütülmüştür. Katılımcıların önemli bir kısmı, en büyük ihtiyaçlarının **meslekler hakkında bilgi edinmek** olduğunu ifade ettiğinden, bireysel mentorluk görüşmelerinin yanı sıra farklı alanlarda uzman mentorlarla **grup mentorluk oturumları** da tasarlanmıştır. Böylece öğrenciler hem kişisel olarak rehberlik alma hem de mesleki bilgi kazanma imkânına kavuşmuştur.

Programın uygulanması sonucunda öğrencilerin **%83’ü görüşmelerini eksiksiz tamamlamıştır**. Bu yüksek oran, programın öğrenciler açısından değerli bulunduğunu ve sürdürülebilir bir etki yarattığını göstermektedir. Ayrıca katılımcıların **%80’i mentorlarıyla yaptıkları görüşmeleri çok faydalı bulduğunu** ifade etmiştir.

Geri bildirimler, programın özellikle şu alanlarda etkili olduğunu ortaya koymuştur:

- Farklı meslek alanlarına dair somut bilgi edinme,
- Akademik ve kariyer kararlarında daha net bir yönelim kazanma,

- Kendi potansiyelini tanıma ve özgüven geliştirme,
- Kadın rol modellerle bağ kurarak ilham alma.

Anket sonuçları da bu bulguları destekler niteliktedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, program sayesinde **kendilerini daha iyi tanıdıklarını (%83), güçlü bir kadın rol model tanıma fırsatı bulduklarını (%83) ve bu süreçte yalnız olmadıklarını hissettiklerini (%83)** belirtmiştir. Bunun yanı sıra öğrencilerin **%69'u güçlü yönlerini fark ettiklerini ve gelecekleri hakkında yeni fikirler keşfettiklerini, %66'sı ise hedeflerini belirlemeye başladıklarını** ifade etmiştir.

Bu veriler, mentorluk programının öğrencilerin yalnızca akademik değil aynı zamanda kişisel gelişim, özgüven ve topluluk aidiyeti açısından da önemli bir katkı sağladığını ortaya koymaktadır.

Katılımcı Görüşleri

Mentorluk programının katılımcısı menti ve mentorların bazı geri bildirimleri şu şekildedir.

“Samimi, güvenli , aşırı tatlı birisi ve bana bir mentor gibi değilde bir abla gibi yaklaşması verdiği tavsiyeler bana çok şey kattı onunla tanıştığım için çok mutluyum.Ve aslında kendimde benim bile farketmediğim bazı özelliklerimi görmemi sağladı.Onunla benzer yönlerimiz olması da beni çok çok mutlu etti.Şimdiye kadar hiç hayal ettiğim meslek Endüstri mühendisi ile tanışma fırsatım olmamıştı ve onunla tanışmam aslında bu mesleği yapmayı ne kadar da çok istediğimi gösterdi bana.Benim hayatıma çok güzel bir rol model oldu.”

“Gerçekten mentörüm sayesinde artık kendimi daha iyi hissediyorum daha net olduğumu görüyorum o benim baktığım boş bardağın dolu tarafı olduğunu bana gösterdi yani içinde bulunduğum karmaşa stres, kaygı zannettiğim hislerin aslında hiç öyle olmadığını ve o hislerin çok normal olduğunu bana profesyonel ve çok samimi bir dille ifade etti. Açıkçası bizim kurduğumuz ilişki asla uzak mesafeli ve sadece tek tarafın konuşup belirli kurallar koyduğu ve bu şekilde yürüttüğü bir süreç olmadı aksine aşırı verimli, samimi sohbetler içerisinde kendime yönelik sorular bulduğum ve ara ara kendimi sorguladığım sabit fikirlerden ziyade yeni görüşler aldığım bir süreç oldu .”

“Gonullu olarak cok defa kocluk yaptim ve ilk defa deprem bolgesinden bir genc kiz ile calismak bana ise yariyor olma hissiyati verdi. Destek oldugum bu gencten de her bir gorusmede oldugu gibi birseyler ogrenerek ayrildim. Pes etmek yok, akista kalmak ne kadar onemli herseye ragmen , bir kere daha hatirlattim kendime. ”

“Haftalık egzersizleri ben de kendime uyguladım, kişisel hayatımda bu öncelikle bana da fayda sağladı. Diğer yandan, 18 yaşında bir genç kızın penceresinden dünyayı dinlemek benim de bakış açımı çeşitlendirdi. ”

“A.’ya eşlik etmek, onun hayatındaki bu süreçte ona elimden geldiği kadarıyla destek olabilmek beni daha umutlu tuttu. Çok teşekkür ederim, içerikleri A. ile paylaşırken kendim için de pek çok şeyi hatırlama ve sorgulama şansı buldum. Her zaman yapılabilecek birşey olduğuna dair inancımı, Koza ekibinin özenle sağladığı bu zeminde eyleme dökemedim. Kendimi ve A.’yı çok güvende ve işinin ehli ellerle desteklediğimi hissettim. Emeği geçen herkesin katkısına, desteğine, varlığına minnettarım. “

Programın kapanışında, burs desteğinden fiziksel eğitimlere, çevrimiçi atölyelerden mentorluk programına kadar farklı faaliyetlerden faydalanan tüm öğrencilere yönelik kapsamlı bir anket uygulanmıştır. Bu anketin amacı, programın bütünsel etkisini ölçmek, öğrencilerin kişisel ve akademik gelişimlerine dair genel algılarını değerlendirmek ve gelecekteki program tasarımlarına ışık tutmaktır. Katılımcıların geri bildirimleri, programın öğrenciler için yalnızca sınav sürecinde değil, uzun vadeli kişisel gelişimlerinde de önemli bir destek mekanizması sunduğunu göstermektedir. Anket sonuçları, genç kızların kendilerini daha güçlü hissettikleri, geleceklerine dair daha net hedefler belirledikleri ve bu süreçte yalnız olmadıklarını fark ettikleri yönünde güçlü bulgular ortaya koymuştur.

Katılımcı Profili

- **Okul türü dağılımı:** Anadolu Lisesi %74,3; Fen Lisesi %11,8; Sosyal Bilimler Lisesi %2,8; Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi %2,1; Anadolu İmam Hatip Lisesi %2,1; Diğer %6,9.
- **Sınıf düzeyi:** %72,9’u 12. sınıfı yeni bitirmiş; %13,9’u geçen yıl mezun olup bu yıl tekrar hazırlanmış; %5,6’sı 11. sınıftan 12. sınıfa geçmiş; %7,6’sı ise diğer kategorilerde yer alıyor.
- **Mezuniyet not ortalaması:** %42,6’sı 90 ve üzeri; %36,9’u 80–89; %17,2’si 70–79; %3,3’ü 60–69 arası.

Katılımcıların Programlara Katılım Dağılımı

Kapanış anketinde öğrencilerin Koza’nın hangi faaliyetlerinden faydalandıkları da incelenmiştir. Sonuçlar, programın bütüncül yapısının öğrenciler tarafından farklı şekillerde deneyimlendiğini göstermektedir.

- Öğrencilerin büyük çoğunluğu **çevrimiçi desteklerden** yararlanmış: Katılımcıların %78’i online seminerlere, yine %78’i online etüt saatlerine düzenli olarak katıldığını belirtmiştir.
- **Burs programı** en temel desteklerden biri olarak öne çıkmış, öğrencilerin %73’ü bu programdan faydalanmıştır.
- **Kunduz üyeliği** ise katılımcıların %64’ü tarafından aktif şekilde kullanılmıştır.
- Katılımcılar %38 oranında **gönüllü psikolog ve rehberlik desteğine** erişebilmiştir.

Kazanımlar

Öğrencilerin program sonunda elde ettikleri kazanımlar, hem kişisel farkındalık hem de psikososyal beceriler açısından güçlü sonuçlar ortaya koymuştur:

- Güçlü yanlarımla farkındayım → %72,9
- Geliştirilmesi gereken yeteneklerimin neler olduğunu biliyorum → %67,4
- Motivasyonumu nelerin düşürdüğünü biliyorum → %68,8
- Stres kaynaklarımla farkındayım → %69,4

Psikososyal güçlenme açısından öne çıkan diğer kazanımlar:

- Zorbalık karşısında neler yapabileceğim konusunda bilgi sahibiyim → %79,2
- Güvenli alanlarımı nasıl kuracağımı biliyorum → %73,6
- Duygularımla neler olduğunu fark edebiliyorum → %72,9

Daha sınırlı gelişim gösterilen alanlar:

- Sınav kaygısı ile başa çıkma yöntemleri hakkında bilgi sahibiyim → %43,1
- Stresle baş edebilme konusunda yeterli bilgiye sahibim → %37,5

Sonuç

Bu bulgular, öğrencilerin özellikle **öz-farkındalık, güçlü yönlerini tanıma, güvenli alan oluşturma ve zorbalıkla mücadele** gibi alanlarda belirgin bir gelişim kaydettiklerini göstermektedir. Bununla birlikte, **sınav kaygısı ve stres yönetimi** konularında daha hedeflenmiş desteklere ihtiyaç olduğu görülmektedir.

6.4. Öğrenci Geri Bildirimleri

Anketin açık uçlu sorularında öğrenciler, Koza'nın sunduğu desteklerin hayatlarına olan etkilerini ayrıntılı biçimde ifade etmiştir. Yanıtlar dört ana tema etrafında toplanmaktadır: **maddi destek, akademik destek, topluluk/moral katkısı ve mentorluk/rehberlik desteği**.

6.4.1. Maddi destek ve eğitim kaynaklarına erişim

Birçok öğrenci, burs desteğinin kitap ve kütüphane masraflarını karşılamada belirleyici olduğunu vurgulamıştır.

- “YKS sürecinde verdikleri burs işime çok yaradı. Bu sayede çoğu kitabımı temin edebildim.”
- “Ben KOZA’dan maddi destek alıyordum ve bu maddi destek sayesinde kütüphane masrafımı ya da kitap masrafımı karşılıyordum. Günümüz ekonomisinde ikisine de erişim epey pahalı ama aynı zamanda YYS öğrencisi için vazgeçilmez iki etmeni sağlamama olanak tanıyıp potansiyelimi ortaya koyup kendi alanımda derece yapmamı sağladılar.”
- “Özellikle maddi anlamda bana çok yardımcı oldular; test kitaplarımı verdikleri burs sayesinde alabildim.”

6.4.2. Akademik destek: Kunduz üyeliğı ve etütler

Kunduz üyeliğı öğrenciler arasında en çok öne çıkan destek olmuştur. Online etütler ve dersler de katkıyı güçlendirmiştir.

- “Öncelikle güzel bir motivasyon ve birilerinin arkanda olduğı hissi çok güzel hissettiriyordu. Maddi ve manevi destekti bizler için; online etüt saatleri ve en önemlisi Kunduz üyeliğı çok yardımcı olmuştı.”
- “Kunduz üyeliğı masraflı bir şey ve bunun karşılanıyor olması çok büyük bir rahatlık.”
- “Öğretmenlerden dinlediğim bazı soruları bile anlamazken Kunduz bu konuda çok yardımcı oldu.”
- “Ben elimden geldikçe online olan derslere katıldım; hocaların çözdüğü sorular olsun, Kunduz uygulamasının sundukları olsun çok teşekkür ederim.”

6.4.3. Topluluk hissi ve moral desteğı

Öğrenciler, Koza sayesinde yalnız olmadıklarını hissetmiş, birbirine benzeyen gençlerle bağ kurmuş ve moral desteğı bulmuştur.

- “Burada kız kardeşlerimle beraber sınava hazırlanmak benim için moral kaynağı oldu.”
- “Yalnız olmadığımı, Türkiye’nin başka bir ucunda bana benzeyen, hayallerimiz benzeyen insanlar olduğunu keşfettim. Bu benim için önemli çünkü biriyle benzer kaderleri paylaştığımı fark etmek beni rahatlattı.”
- “Sadece mesajlar ve mentorumla olan görüşmeler bile sarıp sarmalandığımı ve bu sınav sürecinde desteklendiğimi bana çok güzel hissettirdi.”

6.4.4. Mentorluk ve meslek seçimi deste

Mentorluk programı öğrencilerin kendilerini tanımalarına, meslek seçimlerine ve hedef belirlemelerine katkıda bulunmuştur.

- “Mentorumle yaptığımız görüşmeler ilgi alanlarım, meslek seçimi ve iş hayatı hakkında bilgi edinmemi ve kendimi tanımamı sağladı.”
- “Kozanın gerçekleştirmeye çalıştığı amaçlar benim açımdan çok değerli. Özellikle tercih sürecimde Koza Mentorluk Programı sayesinde hiç aklımda olmayan bir bölümle tanıştım ve tercih listeme sadece bu bölümü yazdım. Hayatımın en önemli kararını en doğru şekilde almama çok büyük bir desteği oldu.”

6.4.5. Genel katkı ve bütünsel etki

Öğrenciler programın hem akademik hem kişisel açıdan çok yönlü fayda sağladığını belirtmiştir.

- “Hem maddi hem manevi açıdan çok yardımcı oldu. Bursu her ay destek olurken Kunduz’la çözemediğim soruları anlayıp mentor programıyla kendime zaman ayırdım, kendimin farkına vardım.”
- “Koza benim hayatımı olumlu yönde etkiledi. Koza bursu çok işime yaradı, bu zamanlarda sürekli eksik kitaplarım oluyordu çünkü. Etütleri çok verimliydi. Bu topluluğun bir parçası olmak beni çok mutlu etti, her türlü etkisi oldu bana.”

7 Genel Değerlendirme

Bu proje kapsamında yürütülen burs desteği, mentorluk, çevrimiçi atölyeler, etüt saatleri ve yüz yüze eğitim programlarına dair elde edilen geri bildirimler, çalışmaların genç kızların hem akademik hem de kişisel gelişimlerinde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Katılımcılar yalnızca sınav hazırlık sürecinde desteklenmekle kalmamış, aynı zamanda kendilerini tanıma, güçlü yönlerini keşfetme, hedef belirleme ve zorlayıcı koşullarla başa çıkma konusunda da ilerleme kaydettiklerini ifade etmişlerdir. Programın sunduğu bütünsel yaklaşım sayesinde öğrenciler, hem bireysel düzeyde hem de bir topluluğun parçası olarak daha güçlü hissettiklerini belirtmişlerdir.

Değerlendirmeler, burs ve akademik destekler aracılığıyla öğrencilerin eğitim materyallerine erişimlerinin kolaylaştığını, mentorluk görüşmeleri ve psikososyal desteklerle kişisel farkındalıklarının arttığını, topluluk hissiyle moral ve motivasyon kazandıklarını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, öğrencilerin sınav kaygısı ve stres yönetimi gibi konularda daha fazla desteğe ihtiyaç duydukları da belirlenmiştir. Bu bulgu, gelecekteki program tasarımlarına yön verecek değerli bir içgörü sunmaktadır.

Öneriler

- **Sınav Kaygısı ve Stres Yönetimi:** Öğrencilerin sınav sürecine dair yaşadığı kaygı ve stresin azaltılmasına yönelik atölye ve bireysel desteklerin artırılması faydalı olacaktır.
- **Mentorlukta Çeşitlilik:** Grup mentorluklarının farklı meslek gruplarını kapsayacak şekilde genişletilmesi, öğrencilerin mesleki farkındalıklarını artıracaktır.
- **Psikososyal Desteklerin Sürekliliği:** Heltia ve gönüllü psikolog desteği gibi katkıların düzenli hale getirilmesi, uzun vadeli fayda sağlayabilir.
- **Topluluk Gücünü Korumak:** Öğrencilerin birbirleriyle dayanışmasını artıracak çevrimiçi topluluk buluşmaları veya mezunlar ağı kurgulanabilir.
- **Kaynaklara Erişim:** Test kitabı ve dijital eğitim platformu desteğinin çeşitlendirilmesi, öğrencilerin akademik ihtiyaçlarını daha kapsamlı biçimde karşılayacaktır.

Bu raporda aktarılan tüm veriler ve öğrencilerin paylaşımları, KOZA'nın yürüttüğü programların yalnızca bir eğitim desteği değil, aynı zamanda genç kızların geleceğe umutla bakmalarını sağlayan güçlü bir dayanışma alanı sunduğunu göstermektedir. Depremden etkilenen bölgelerde böylesi bütünsel bir desteğe duyulan ihtiyaç açıkça ortaya çıkarken, bu proje kız öğrencilerin hayallerini gerçekleştirme yolunda daha sağlam adımlar atmalarına katkı sağlamıştır.

Bu süreçte emeği geçen tüm mentorlarımıza, gönüllülerimize, iş birliği yaptığımız kurumlara ve en önemlisi bize güvenerek programlara katılan öğrencilerimize teşekkür ederiz. Onların gösterdiği çaba ve kararlılık, gelecekte daha eşit ve adil bir eğitim ortamının mümkün olduğuna dair inancımızı güçlendirmektedir.